

Miljørettet helsevern, smittevern, beredskap og planarbeid

Kurs B i samfunnsmedisin våren 2024

Kurset arrangeres av Folkehelseinstituttet i samarbeid med Norsam. Det starter med litt individuelt forarbeid før digital kursdag fredag 5. januar, deretter blir det noe hjemmearbeid og et digitalt gruppemøte før kurssamling tirsdag 16. januar til torsdag 18. januar på Legenes hus i Oslo. Kurs B arrangeres som et parallelt kurs med kurs A (Introduksjonskurs i samfunnsmedisin).

Antall deltakere: 28

Læringsmål

Kursdeltakerne skal få oversikt over forebyggende og grupperettede fagområder i samfunnsmedisin. Kurset skal gi innføring i lovverk og saksbehandling innenfor fagområdene, og gi deltakerne støtte til praktisk håndtering av slike problemstillinger i egen arbeidssituasjon.

Innhold

Kurset vektlegger sammenhengen mellom hovedtemaene miljørettet helsevern, smittevern og helseberedskap og inkluderer planarbeid under hvert av hovedtemaene.

Kurset er koblet til disse læringsmålene i ny spesialistutdanning:

Spes/LM-kode	LM ID	TEMA/OMRÅDE	LÆRINGSMÅL
SAM	024	Ledelse og administrasjon	Beherske delegering, samhandling og brukermedvirkning.
SAM	026	Plan- og prosjektarbeid	Ha god kunnskap om plan- og prosjektarbeid.
SAM	027	Plan- og prosjektarbeid	Beherske planprosesser og gjennomføring av prosjekter i egen virksomhet.
SAM	032	Helseberedskap, smittevern og miljørettet helsevern	Ha god kunnskap om helsefremmende og forebyggende arbeid nasjonalt og lokalt.
SAM	033	Helseberedskap, smittevern og miljørettet helsevern	Ha god kunnskap om det lovmessige ansvar, roller og myndighet for beredskap nasjonalt og i egen organisasjon.
SAM	035	Helseberedskap, smittevern og miljørettet helsevern	Selvstendig kunne anvende samfunnsmedisinsk kompetanse i en krisesituasjon.
SAM	036	Helseberedskap, smittevern og miljørettet helsevern	Ha god kunnskap om lovgrunnlaget og andre styrende dokumenter for smittevernarbeidet.
SAM	037	Helseberedskap, smittevern og miljørettet helsevern	Ha god kunnskap om kommunelegens særlige ansvar for smittevernarbeidet i kommunen.
SAM	038	Helseberedskap, smittevern og miljørettet helsevern	Beherske ledelse og organisering av smittevernarbeid.
SAM	039	Helseberedskap, smittevern og miljørettet helsevern	Ha god kunnskap om det lovmessige ansvar for miljørettet helsevern i kommunen.
SAM	040	Helseberedskap, smittevern og miljørettet helsevern	Ha kjennskap til tilsyn innen miljørettet helsevern.

Gjennomføring av kurset

Vi begynner med en digital kursdag fredag 5. januar og avslutter med kurssamling på Legenes hus tirsdag 16. til torsdag 18. januar. Et viktig formål med kurs er faglige diskusjoner og nettverksbygging. Kurset forutsetter aktiv deltakelse og medvirkning. Kursdeltakerne vil bli delt i grupper som skal arbeide sammen i løpet av kurset. Gruppene møtes en gang digitalt i perioden mellom digital kursdag og kurssamlingen, der hver kursdeltaker legger frem et av sine problemnotat. Kursmiddag onsdag 17.januar er å anse som en del av programmet. Fysisk deltakelse er påkrevet 16. til 18 januar.

Det benyttes Teams som teknisk løsning den første dagen. Deltakerne får tilsendt møteinvitasjon med lenke på epost.

Forarbeid til gruppearbeid

Hver deltaker skal sende inn tre halvsideslange problemnotater eller kasusbeskrivelser som er egnet for gruppediskusjon; ett for hvert av temaene miljørettet helsevern, smittevern og helseberedskap. Alle kursdeltakerne skal legge fram ett av sine notater i digitalt gruppearbeid.

Notatene skal ta utgangspunkt i konkrete samfunnsmedisinske problemstillinger, fortrinnsvis fra egen praksis, virksomhet, organisasjon eller arbeidsplass. Dersom du ikke har eksempler fra eget arbeid kan du snakke med kolleger, hente eksempler fra kommunen du bor i (for miljørettet helsevern kan det for eksempel være klagesaker eller politiske saker), eller søke på nett. Notatene skal presentere saken og de problemstillinger den reiser, og omtale en eller flere av følgende spørsmål:

- Hvem håndterer denne typen problemstillinger lokalt og/eller sentralt?
- Hvilke regelverk er aktuelt?

- Hvem kan bistå/hvor kan man søke råd?
- Hvilke tiltak er aktuelle?

Problemnotatene sendes til IdaTonning.Royseth@fhi.no senest 8. januar 2024.

Forarbeidet teller 4,5 kurstimer. Bare de som har sendt inn problemnotater, kan få kursbevis.

Gruppearbeid under kurset

Kursdeltakerne vil bli delt i grupper som skal arbeide sammen i løpet av kurset. Gruppearbeidet er todelt:

1) Drøfte egne problemstillinger – i digitalt gruppearbeid (1 time)

Hver gruppedeltaker skal legge fram ett av sine innsendte notater – valgfritt tema – og la gruppa diskutere denne saken. Sett av ca. 5 minutter til fremlegging og noen minutter til diskusjon per notat. Gruppene møtes digitalt en gang i perioden mellom digital kursdag og kurssamlingen.

2) Presentere én sak – på kurssamlingen på Legenes hus

Kursledelsen har til hver gruppe valgt ut (og modifisert litt) én sak blant innsendte notater (fra dette eller tidligere kurs). Gruppa skal drøfte denne saken inngående. Det blir satt av tid til gruppearbeid i løpet av kurssamlingen på Legenes hus. Hver gruppe skal presentere sitt arbeid med denne saken på 10-15 minutter under overskriftene «saken», «problemstillinger», «momenter i vurderingen» og «forslag til løsning» etterfulgt av 10 minutters diskusjon med resten av kursdeltakerne og kursledelsen.

Lesepensum

Før kurset skal deltakerne forberede seg ved å lese visse dokumenter og gjøre seg kjent med visse nettsider - dvs. åpne nettsidene og bla gjennom undersider for å se hva som finnes av hjelpemidler der og gjerne lese det man synes er særlig relevant for eget arbeid. Samlet skal man bruke 2,5 timer.

Les:

Nasjonale helseberedskapsplan, kapittel 1-4 og 9.

https://www.regjeringen.no/globalassets/departementene/hod/fellesdok/planer/helseberedskapsplan_010118.pdf

Bli kjent med:

- Miljø og helse: <https://www.helsedirektoratet.no/tema/miljo-og-helse>
- Miljø og helse: <https://www.fhi.no/ml/miljo/>
- Smittevernveilederens temakapitler.
<https://www.fhi.no/nettpub/smittevernveilederen/> - spesielt kapitlene om:
  - Smittevernarbeidet i Norge
  - Lovverk og smittevern
  - Utbrudd av smittsomme sykdommer
  - Meldingssystem for smittsomme sykdommer (MSIS)
- [Smittevernloven](#)

Strålevernets temasider: <https://www.dsa.no>

Risiko, sårbarhet og beredskap: <https://www.dsb.no/lover/risiko-sarbarhet-og-beredskap/>

Timeplan

Digital introduksjon fredag 5.januar 2024 kl. 09.00- 10.00

09.00 - 09.10	Velkomst og informasjon om kurset <i>Kursledelsen</i>
09.10 - 09.50	Helseberedskap <i>Rune Rimstad, Helse- og omsorgsdepartementet</i>
09.50 - 10.00	Inndeling i grupper, bli kjent og avtale møtetidspunkt

Arbeid i perioden mellom digital kursdag og kurssamling på Legenes hus

Gruppene møtes en gang i perioden mellom digital kursdag og kurssamling, der hver deltaker presenterer ett eget problemnotat (1 t).

Tirsdag 16.januar kl. 09.30 - 16.30

09.30 - 10.00	Velkommen og presentasjon av kursdeltakere
10.00 - 10.45	Faglig grunnlag, prinsipper og risikovurdering i smittevernet <i>Preben Aavitsland, Folkehelseinstituttet og Universitetet i Bergen</i>
10.45 - 11.00	Pause
11.00 - 11.45	Praktisk anvendelse av smittevernloven <i>Preben Aavitsland, Folkehelseinstituttet og Universitetet i Bergen</i>
11.45 - 12.45	Lunsj
12.45 - 13.30	Aktuell utfordring i smittevernet: antimikrobiell resistens <i>Ragnhild Raastad, Folkehelseinstituttet</i>
13.30 - 13.45	Pause
13.45 - 14.30	Gruppearbeid
14.30 - 15.15	Aktuell utfordring i smittevernet: vaksinasjon <i>Ellen Furuse, Folkehelseinstituttet</i>
15.15 - 15.30	Pause
15.30 - 16.30	En kommunal smittevernleges hverdag <i>Einar Sagberg, Drammen kommune</i>

Onsdag 17. januar kl. 09.00 - 17.00

09.00 - 10.25	Faglig grunnlag, prinsipper og risikovurdering i miljørettet helsevern <i>Monica Andreassen og Christine Instanes, Folkehelseinstituttet</i>
10.25 - 10.45	Pause
10.45 - 11.30	Aktuell utfordring i miljørettet helsevern: støy <i>Norun Hjertager Krog, Folkehelseinstituttet</i>
11.30 - 12.30	Lunsj
12.30 - 13.15	Kommuneoverlegen og miljørettet helsevern

	<i>Matilde Risopatron Berg, Nannestad kommune</i>
13.15 - 13.30	Pause
13.30 - 14.15	Lovverk, veiledere, organisering og bistand i miljørettet helsevern <i>Mari Jonsrud Lindbekk, Helsedirektoratet</i>
14.15 - 15.00	Gruppearbeid
15.00 - 15.10	Pause
15.10 - 15.50	Presentasjon gruppearbeid gruppe 1 og 2
15.50 - 16.00	Pause
16.00 - 17.00	Atomberedskap og strålevern <i>Ingrid Landmark, Direktoratet for strålevern og atomsikkerhet</i>
17.00 - 18.00 (?)	Fellesforelesing med kurs A?
18.00 (ev. 17.00)	Fellesmiddag med kurs A

Torsdag 18.januar kl. 09.00 - 15.00

09.00 - 09.45	Helsedirektoratet og helseberedskap: koordinering og roller <i>Helen Brandstorp, Helsedirektoratet</i>
09.45 - 10.00	Pause
10.00 - 10.45	Statsforvalterens rolle innen smittevern, miljørettet helsevern og helseberedskap <i>Maren Heldahl, Statsforvalteren i Oslo og Viken</i>
10.45 - 11.00	Pause
11.00 - 12.00	Presentasjon gruppearbeid gruppe (3, 4 og 5)
12.00 - 13.00	Lunsj
13.00 - 13.45	Folkehelseinstituttets arbeid med helseberedskap <i>Emily MacDonald, Folkehelseinstituttet</i>
13.45 - 14.00	Pause
14.00 - 14.45	Kommuneoverlegen og helseberedskap <i>Laurence Jary-Vattøy, Ullensaker kommune</i>
14.45 - 15.00	Evaluering og avslutning

Kursledelse

Kurset arrangeres av Folkehelseinstituttet på oppdrag fra Norsk samfunnsmedisinsk forening.

Kurslederne er:

Tone Bruun

Preben Aavitsland

Silje Bruland Lavoll

Evaluering

Det sendes ut evalueringsskjema i etterkant av kurset.